

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tid:	Onsdagen den 19 november 2025 kl. 09:00-12:00	
Plats:	Saluten, Stadshuset	
Beslutande:	Peter Vigren (S), ordförande Izabel Riedl (M), 1:e vice ordförande Mariam Salem (MP), 2:e vice ordförande Beatrice Årebrand (S) Lena Richardt (S), tj.g. ers. för Karl Larsson (S) Rebecka Jakobsson (S) Jan Lundberg (S), tj.g. ers. för Samuel Vestman (S) Karl Modig (V) Baland Reza (C), tjg. Ers. för Maja Westling Palmberg (C) Anders Norqvist (L) Frida Fröberg (KD) t.o.m. § 115 Johan Lindström (M), tj.g. ers. för Frida Fröberg (KD) §§ 116-121	
Övriga deltagare:	Se sidan tre	
Utses att justera:	Izabel Riedl (M)	
Sekreterare:	Digital signatur Annelie Holmlund	§§ 109-121
Ordförande:	Digital signatur Peter Vigren	
Justerare:	Digital signatur Izabel Riedl	

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2025-11-19
Anslaget har satts upp:	2025-11-24

Umeå kommun
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025-11-19

Sammanträdesprotokoll

Anslaget tas ner: 2025-12-16

Förvaringsplats: Utbildningskontoret

Underskrift: *Digital signatur*
Annelie Holmlund

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Anna-Lisa Rådeström (S)

Sten Persson (S)

Johan Lindström (M), tj. g. ersättare §§ 116-121

Lotta Holmberg (M)

Daniell Andersson (V)

Marika Atlegrim (AP)

Tjänstemän

Nicklas Wallmark

Helén Andersson

Stina Andersson

Åsa Bergström

Pontus Clarin

Sofia Öberg

Cathrin Backman Löfgren

Anna Persson

Annelie Holmlund

Andreas Moberg

Caroline Vestin, ledare på nämnd

Hanna Vidmark, ledare på nämnd

Fredrik Jonsson, ledare på nämnd

Beslutsärenden

§ 109

Diariennr: SK-2025/00007

Fastställande av dagordning och fråga om jäv - GVN november

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

Ärendebeskrivning

Föredragningslista till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga: Föredragningslista

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Yrkanden

Anders Norqvist (L) för att § 121 *Information uppdrag M i verksamhetsplan 2025* bör hanteras som beslutsärende vid dagens sammanträde.

Ordföranden förslår att information i ärendet hålls enligt utsänd dagordning och att punkten återkommer vid kommande sammanträde för beslut efter beredning av förvaltningen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag mot Anders Norqvists (L) yrkande och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 110

Diariennr: SK-2025/00639

Återrapport uppdrag D - Uppföljning SYV-verksamhet

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden har tagit del av återrapport av uppföljningen avseende den SYV-verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde samt att uppdrag D därmed anses genomfört.

Ärendebeskrivning

I gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsplan för 2025 ingår ett uppdrag till förvaltningen, uppdrag D, att följa upp studie- och yrkesvägledningsverksamheten (SYV) inom såväl gymnasieskolorna som arbetsmarknadsenheten. Uppdraget innefattar även att resultaten av uppföljningen ska återrapporteras till nämnden.

Med anledning av detta uppdrag redovisas SYV-verksamheten genom muntlig presentation i enlighet med bilaga.

Beslutsunderlag

Bilaga: presentation av SYV-verksamhet

Beredningsansvarig

Stina Andersson, verksamhetschef

Propositionsordning

Ordföranden provar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 111

Diariennr: SK-2025/00597

Budget och verksamhetsplan 2026, reviderade styrkort

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar

att med redaktionella ändringar och nedanstående tillägg av uppdrag till förvaltningen godkänna förslag till verksamhetsplan 2026 enligt bilaga 1:

-Utred möjligheterna att få till stånd en mer långsiktig APL-försörjning

-I samverkan med berörda aktörer implementera SAO-modellen i Umeå

-Utifrån en myndighetsgemensam analys av utanförskapet erbjuda särskilda insatser för att stävja långtidsarbetslöshetens utveckling

-Undersök attityden till demokrati bland ungdomar i Umeå kommun samt utforma en rapport med resultat och slutsatser som presenteras för nämnden

-Jämför tillgången på nödvändiga arbetskläder och övrig utrustning samt förbrukningsmaterial mellan olika program och återrapporera till nämnden

-Föreslå åtgärder för att UGS skall kunna erbjuda de bästa möjliga VFU-platserna för blivande lärare, såväl genom systematiskt förbättringsarbete som att kunna möjliggöra för våra bäst meriterade lärare att vara handledare.

Vidare beslutar därmed också nämnden:

-att godkänna förslag till budget per verksamhet 2026 enligt bilaga 1.1

-att fastställa procentuell andel av budget för undervisningen som utgör socioekonomiskt strukturtillägg till 2,0%

-att fastställa skattad andel av elever som riskerar att inte uppnå gymnasieexamen för att strukturtillägg ska erhållas till 25%

-att fastställa programersättning för kommunala skolor per program och/eller inriktning enligt bilaga 1.2

-att fastställa socioekonomiskt strukturtillägg per kommunal skola per program och/eller inriktning enligt bilaga 1.3

-att fastställa tilläggsbelopp för modersmålsundervisning i gymnasiet budgetåret 2026 till 7 537 kr/elev och år

-att godkänna förslag till styrkort för 2026 enligt bilaga 1.4

-att nämnden tagit del av nämndens utmaningar och möjligheter på 3-5 års sikt enligt bilaga 1.5

Anders Norqvist (L) och Mariam Salem (MP) avstår från att delta i beslutet om tillägg av uppdrag gällande UF-företag.

Ärendebeskrivning

I verksamhetsplan och budget konkretiserar och beskriver nämnden den styrning och planering som ska vara gällande för nämndens verksamheter under kommande verksamhetsår.

Utgångspunkter för verksamhetsplanering är det planeringsdirektiv och den budgettram kommunfullmäktige fastställt för kommande år, av kommunfullmäktige fastställt nämndreglemente samt övriga aktiverande och normerande styrdokument som är gällande för nämnden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar verksamhetsplan och hur nämndens av kommunfullmäktige fastställda budgetram ska fördelas mellan nämndens verksamheter.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: GVN verksamhetsplan 2026_förslag med tillhörande bilagor:

Bilaga 1.1: GVN Fördelning av budgetram 2026 per verksamhet

Bilaga 1.2: GVN Ersättning för kommunala skolor per program och/eller inriktning år 2026

Bilaga 1.3: Socioekonomiskt strukturtillägg per kommunal skola per program och/eller inriktning 2026

Bilaga 1.4: GVN Styrkort 2026

Bilaga 1.5: GVN Utmaningar och möjligheter på 3-5 års sikt

Beredningsansvariga

Stina Andersson, verksamhetschef

Sofia Öberg, ekonomichef

Åsa Bergström, HR-chef

Cathrin Backman-Löfgren, utbildningsstrateg

Anna Persson, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

KS diarium via e-post och döps till *gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsplan och budget för 2026*, ämnesrad inleds med diarienummer *KS-2025/00240*.

Yrkanden verksamhetsplan och budget 2026

Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna, Vänsterpartiet och Centerpartiet för bifall till tjänsteskrivelsens förslag till verksamhetsplan och budget i enlighet med utsända handlingar, inklusive presenterade redaktionella ändringar.

Inga motyrkanden finns.

Tilläggsyrkanden verksamhetsplan 2026

Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna för nedanstående tillägg av uppdrag till förvaltningen:

-Utred möjligheterna att få till stånd en mer långsiktig APL-försörjning

-I samverkan med berörda aktörer implementera SAO-modellen i Umeå

-Utifrån en myndighetsgemensam analys av utanförskapet erbjuda särskilda insatser för att stävja långtidsarbetslöshetens utveckling

-Undersök attityden till demokrati bland ungdomar i Umeå kommun samt utforma en rapport med resultat och slutsatser som presenteras för nämnden

-Jämför tillgången på nödvändiga arbetskläder och övrig utrustning samt förbrukningsmaterial mellan olika program och återrapporera till nämnden

Inga motyrkanden finns.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet för nedanstående tillägg av uppdrag till förvaltningen:

Föreslå åtgärder för att UGS skall kunna erbjuda de bästa möjliga VFU-platserna för blivande lärare, såväl genom systematiskt förbättringsarbete som att kunna möjliggöra för våra bäst meriterade lärare att vara handledare.

Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna för avslag till tilläggsyrkandet.

Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna för nedanstående tillägg av uppdrag till förvaltningen:

-En betydande andel av den ersättning som betalas till Umeå kommun för VFU-studenter ska gå till de lärare som handleder studenterna i form av ekonomisk ersättning eller genom schemaläggning för kompetensutveckling på arbetstid.

-Nämnden ska i större utsträckning ordna lärlingsplatser åt studerande på yrkesutbildningar.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet för avslag till ovanstående två tilläggsyrkanden.

Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet för nedanstående tillägg av uppdrag till förvaltningen.

Möjliggöra att driva UF-företag på samtliga gymnasieprogram, genom att skolor uppmuntras att inkludera det i befintliga kurser, fördjupningskurser eller som individuellt val.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet för avslag till tilläggsyrkandet.

Propositionsordning verksamhetsplan

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag till verksamhetsplan, inklusive presenterade redaktionella ändringar, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen med redaktionella ändringar och tillhörande bilaga.

Vidare prövar ordföranden tilläggsyrkandet, lagt gemensamt av Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna, och finner att nämnden beslutar bifalla tilläggen av uppdrag.

Därefter prövar ordföranden yrkandet från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet mot yrkandet från Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna, båda avseende VFU-uppdraget, och finner att nämnden beslutar att bifalla yrkandet från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Reservation: Izabel Riedl (M), Frida Fröberg (KD), Baland Reza (C) och Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Ordföranden prövar Moderaternas, Kristdemokraternas och Centerpartiets yrkande avseende UF-företag, avslag mot bifall, och finner att nämnden beslutar att avslå yrkandet.

Liberalerna och Miljöpartiet avstår från att delta i detta beslut.

Reservation: Izabel Riedl (M), Frida Fröberg (KD) och Baland Reza (C) till förmån för eget yrkande.

Ordföranden prövar sedan Moderaternas, Kristdemokraternas, Centerpartiets och Liberalernas yrkande gällande lärlingsplatser på yrkesutbildningar, avslag mot bifall, och finner att nämnden beslutar att avslå yrkandet.

Reservation: Izabel Riedl (M), Frida Fröberg (KD), Baland Reza (C) och Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

Slutligen prövar ordföranden tjänsteskrivelsens förslag avseende budget 2026 och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen och dess bilaga.

§ 112

Diariennr: SK-2025/00598

Internkontrollplan 2026

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att godkänna förslag på internkontrollplan 2026 enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska, i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer för intern styrning och kontroll samt kommunstyrelsens handledning, upprätta en riskanalys och en plan för intern kontroll för det kommande verksamhetsåret. Uppföljning sker tertiälvís i samband med ordinarie verksamhetsuppföljning.

Ett antal kontrollområden för den interna kontrollen har under året identifierats och riskbedömts. Förslag på åtgärder för att förebygga, upptäcka och korrigera risker har utifrån detta arbetats fram av förvaltningen i förslaget till internkontrollplan för 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga: GVN internkontrollplan 2026_förslag

Beredningsansvarig

Stina Andersson, verksamhetschef

Beslutet ska skickas till

KS diarium via e-post och döps *till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens riskanalys och internkontrollplan för 2026*, ämnesrad inleds med diarienummer *KS-2025/00240*.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 113

Diariennr: SK-2025/00599

**Yttrande om remiss från Justitiedepartementet –
Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa
utlänningar- SOU 2025:99****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom remissyttrandet gällande Justitiedepartementets slutbetänkande *Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar* SOU 2025:99, enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Regeringen har genom betänkandet SOU 2025:99 *Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar* föreslagit lagändringar som gör det möjligt att, under vissa förutsättningar, återkalla redan beviljade permanenta uppehållstillstånd (PUT) och ersätta dessa med tidsbegränsade tillstånd.

Det nuvarande svenska regelverket utgår från att ett permanent uppehållstillstånd utgör en stark och varaktig rättslig status, som endast kan återkallas i särskilda, individuellt prövade fall – exempelvis om tillståndet beviljats på oriktiga grunder, om personen varaktigt bosätter sig utanför Sverige eller om personen utvisas på grund av brott eller hot mot rikets säkerhet (7 kap. 1–3 §§ utlänningslagen, 2005:716). Förslaget i SOU 2025:99 innebär således ett principiellt skifte i svensk migrationsrätt.

Förslagets huvudsakliga innebörd

Utredningen föreslår att Migrationsverket ska ges möjlighet att:

- ompröva beviljade permanenta uppehållstillstånd utan föregående ansökan eller särskild händelse,
- återkalla tillståndet om skyddsbehovet anses ha upphört eller förändrats, eller vid bristande vandel,

- ersätta det permanenta tillståndet med ett tidsbegränsat uppehållstillstånd, samt
- besluta om undantag när synnerliga skäl talar emot återkallelse, till exempel vid stark anknytning till Sverige eller pågående medborgarskapsärende.

Utredningen bedömer att de framlagda författningsförslagen kan träda i kraft den 1 januari 2027. Vissa övergångsbestämmelser föreslås, bland annat för personer som ansökt om svenskt medborgarskap senast 31 december 2026.

Berörda grupper

Förslaget riktar sig främst till:

- skyddsbehövande (flyktingar och alternativt skyddsbehövande) som tidigare beviljats permanent uppehållstillstånd,
- familjemedlemmar till skyddsbehövande som fått PUT genom anknytning,
- personer vars skyddsbehov bedömts ha upphört, exempelvis till följd av förändrade förhållanden i hemlandet,
- personer som ännu inte beviljats svenskt medborgarskap och som inte omfattas av de föreslagna övergångsbestämmelserna, samt
- personer med skyddsgrundande PUT som inte längre uppfyller villkoren för bosättning eller där myndigheten bedömer att skyddsskäl inte längre föreligger, exempelvis efter längre vistelse i hemlandet.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill inledningsvis framhålla att den begränsade remisstid som tilldelats gör det utmanande att på ett tillräckligt djupgående sätt analysera de konsekvenser som förslaget kan medföra för kommunens ansvar och resursfördelning.

Utredningen sammanfaller med flera andra statliga reforminitiativ inom integrationsområdet, vilka sammantaget påverkar varandra och riskerar att få kumulativa effekter för kommunernas verksamheter. Nämnden betonar därför vikten av en samlad och koordinerad bedömning, både inom och mellan kommunens nämnder, för att säkerställa ett helhetsperspektiv samt upprätthålla rättssäkerhet och ett tydligt barnrättsperspektiv.

Mot denna bakgrund fokuserar nämndens yttrande på de delar av förslaget som särskilt berör Arbetsmarknads- och integrationsavdelningen (AMI). Nämnden menar att utredningens uttalade syfte – att fler personer ska ansöka om svenskt medborgarskap – är positivt och i linje med ambitionen att stärka delaktighet och etablering i Sverige. Nämnden menar dock att det finns andra, mer ändamålsenliga vägar för att nå detta mål, såsom att förstärka incitamenten till språkinläring, utbildning och arbetsmarknads-etablering.

Rättssäkerhet och tillit till staten

Permanent uppehållstillstånd regleras i 7 kap. 1–3 §§ utlänningslagen (2005:716) och kan återkallas endast i individuellt prövade undantagsfall. Det finns i dag ingen generell möjlighet att kollektivt eller politiskt återkalla PUT. Ett införande av en sådan möjlighet skulle innebära en tydlig förskjutning från nuvarande ordning och riskera att underminera rättssäkerheten inom migrationssystemet.

Utredningen framhåller att rättssäkerheten ska garanteras genom undantagsregler och prövningar vid återkallelse, men samtidigt konstateras att rättsosäkerhet inte helt kan undvikas. Att i efterhand ändra villkoren för tillstånd som varit avsedda att vara permanenta kan dessutom uppfattas som retroaktiv lagstiftning till nackdel för den enskilde. Även om det juridiskt kan vara genomförbart, vill nämnden understryka rättssäkerhetsprincipen med förutsebarhet och skyddet mot ingripande retroaktiv lagstiftning – något som borde vara vägledande även för myndigheters handläggning och rätten att återkalla gynnande beslut. Nämnden betonar att varje beslut måste bygga på en individuell prövning och att den enskilde ska ha full möjlighet att få beslutet överprövat i domstol.

Övergångsbestämmelserna är här centrala. Dessa måste vara tydliga för att undvika att personer hamnar i en rättslig osäkerhet. Kommunerna kan i annat fall komma att möta ett ökat behov av rådgivning och stöd.

Konsekvenser för arbetskraftsförsörjning

Umeå står inför betydande utmaningar kopplade till kompetensförsörjning. Förslaget riskerar att försvåra denna utveckling genom att skapa osäkerhet

bland potentiella arbetstagare och arbetsgivare och därmed hämma etableringen på arbetsmarknaden.

Detta kan leda till minskad tillgång på arbetskraft inom flera samhällsviktiga sektorer.

Barnrättsperspektiv

Personer som levt länge i Sverige med permanent uppehållstillstånd kan påverkas negativt, både psykosocialt och ekonomiskt. Förslaget kan även medföra osäkerhet för barn och unga i familjer vars uppehållstillstånd berörs. I enlighet med barnkonventionen, som är svensk lag, ska barnets bästa ges avgörande betydelse i beslut som rör barn.

Nämnden bedömer att barnrättsperspektivet behöver förtydligas i lagförslaget, särskilt hur barns trygghet, utbildning och delaktighet ska garanteras vid eventuella återkallelser.

Arbetsmarknad och social hållbarhet

Arbetsmarknads- och integrationsavdelningens genomförandeplan anger som mål att minska tiden i utanförskap och skapa snabbaste vägen till arbete eller studier.

Genom att försvåra vägar till permanent bosättning och skapa osäkerhet kring rättslig status riskerar förslaget att motverka dessa mål.

Det kan även innebära ökade kommunala kostnader för arbetsmarknadsinsatser, särskilt för grupper som står långt från arbetsmarknaden, såsom personer med funktionsnedsättning, äldre eller traumatiserade individer.

Trygghet och lokala konsekvenser

Umeås brottsförebyggande arbete, *Umeå växer tryggt och säkert*, bygger på tidiga och långsiktiga insatser för integration och social stabilitet.

Ett införande av de föreslagna lagändringarna kan skapa oro och instabilitet bland personer med permanent uppehållstillstånd, oavsett hur länge de vistats i Sverige, vilket riskerar att försvaga det lokala arbetet för trygghet, delaktighet och sammanhållning.

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att förslaget i SOU 2025:99 kan få omfattande negativa konsekvenser för utbildning,

etablering och social hållbarhet i Umeå kommun.

Kommunen kommer sannolikt att möta ett ökat behov av stöd och vägledning, särskilt om rättsläget blir oklart.

Migrationsrelaterade ärenden (förlängningar, överklaganden, utredningar) kan öka kommunala administrativa kostnader inom utbildning och integrationsstöd.

Behovet av juridisk rådgivning och stöd till individer kan öka — kommuner kan behöva stärka sin kapacitet för att hantera detta.

Tidigare förslag i *SOU 2024:49 Minimiutredningen*, där begränsningar av offentliga biträden lyfts av remissinstanser, är särskilt bekymmersamma i det avseendet.

Om fler frågor hamnar i rättslig eller myndighetsprövning kan kommunen framöver behöva samverka på nya sätt. Nämnden vill poängtera att framgångsrikt integrationsarbete bygger på förutsägbarhet och understryker vikten av stabila och långsiktiga villkor som grund för kommunens arbete med integration. Mot denna bakgrund ställer sig gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tveksam till förslaget i dess nuvarande form och anser att ytterligare konsekvensanalyser krävs, särskilt avseende rättssäkerhet, barns rättigheter och kommunala effekter, innan förslaget kan genomföras.

Beslutsunderlag

Bilaga: Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar SOU 2025:99

Beredningsansvariga

Helén Andersson, verksamhetschef

Anna Persson, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se,

Märk ämnesraden med diarienummer: KS-2025/00870

Yrkanden

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna för bifall till tjänsteskrivelsens förslag till yttrande.

Moderaterna och Kristdemokraterna för avslag till tjänsteskrivelsens förslag.

Ändringsyrkande

Moderaterna för att ersätta tjänsteskrivelsens förslag till yttrande med nedanstående yttrande:

*Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av betänkandet **SOU 2025:99 – Ändring av permanent uppehållstillstånd för vissa utlänningar** och ställer sig positiv till utredningens övergripande inriktning. Nämnden bedömer att förslagen bidrar till ett mer tydligt, förutsebart och långsiktigt hållbart regelverk inom migrationsområdet.*

Nämnden välkomnar att utredningen stärker vägen till svenskt medborgarskap och tydliggör sambandet mellan uppehållstillstånd, etablering och samhällsdelaktighet. Den ökade betoningen på språk, samhällskunskap och etableringsinsatser bedöms kunna förbättra individers möjligheter att komma i arbete och nå självförsörjning, vilket är betydelsefullt både för den enskilde och för kommunens utveckling.

Nämnden anser att utredningens förslag bidrar till ökad rättssäkerhet genom tydligare kriterier och mer transparenta processer. För kommunen innebär detta även bättre förutsättningar att planera verksamheter inom utbildning, integration och arbetsmarknad. Kommunen ser också positivt på att utredningen beaktar barns situation och menar att ett tydligare regelverk kan skapa större trygghet och stabilitet för barn och familjer. Sammantaget tillstyrker nämnden utredningens huvudsakliga förslag.

Kristdemokraterna för bifall till Moderaternas förslag till yttrande.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag mot Moderaternas ändringsyrkande och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 114

Diariernr: SK-2025/00659

**Yttrande över remiss från Justitiedepartementet -
Kompletterande förslag till betänkandet Skärpta
och tydligare krav på vandel för uppehållstillstånd -
SOU 2025:33****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom remissyttrandet gällande Justitiedepartementets *kompletterande förslag till betänkandet Skärpta och tydligare krav på vandel för uppehållstillstånd - SOU 2025:33*, enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Justitiedepartementets promemoria *Kompletterande förslag till betänkandet Skärpta och tydligare krav på vandel för uppehållstillstånd* syftar till att säkerställa att de skärpta reglerna om vandelsprövning även omfattar vissa uppehållstillstånd på grund av anknytning, i de fall där EU-rätten inte hindrar detta.

Promemorian innebär att Migrationsverket ska kunna:

- **Neka uppehållstillstånd** för anhöriga till personer bosatta i Sverige, om sökanden dömts för brott eller i övrigt brustit i sin vandel.
- **Återkalla uppehållstillstånd** för anhöriga i samma situation, med undantag för de ärenden som omfattas av EU:s familjeåterföreningsdirektiv.

Förslagen är tekniska kompletteringar till SOU 2025:33 och avser inte att ändra de ekonomiska eller övergripande rättspolitiska bedömningarna i betänkandet. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser vikten av en rättssäker och konsekvent tillämpning av vandelsprövning vid beviljande och återkallelse av uppehållstillstånd. Nämnden delar regeringens bedömning att uppehållstillstånd inte bör beviljas eller kvarstå vid allvarlig brottslighet.

Samtidigt är det avgörande att prövningen sker med tydliga rättssäkerhetsgarantier och att begreppet *bristandeandel* tillämpas med förutsebarhet.

Konsekvenser för integration och utbildning

Nämnden vill betona vikten av att Migrationsverket och kommunerna har samordnade rutiner för att tidigt identifiera och stödja personer vars uppehållstillstånd kan komma att omprövas.

Barnrätts- och familjeperspektiv

Eftersom förslagen även omfattar familjeanknytning utanför EU-rätten är det särskilt viktigt att barnrättsperspektivet beaktas. Barns rätt till familjeliv enligt barnkonventionen (artikel 9) måste säkerställas även vid vandelsprövning.

En helhetsbedömning som väger brottets art, tidpunkt och barnets bästa är nödvändig för att undvika oproportionerliga konsekvenser för barn i Sverige.

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser behovet av tydliga regler för vandelsprövning och anser att promemorian utgör en rimlig teknisk komplettering till SOU 2025:33.

Nämnden understryker dock att tillämpningen måste präglas av rättssäkerhet, proportionalitet och barnrättsperspektiv.

Beslutsunderlag

Bilaga: Kompletterande förslag till betänkandet Skärpta och tydligare krav påandel för uppehållstillstånd (SOU 2025:33)

Beredningsansvariga

Helén Andersson, verksamhetschef

Anna Persson, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

Ju.L7@regeringskansliet.se, i två exemplar senast 28 november. Ange dnr

Ju2025/02026 och remissinstansens namn i ämnesraden

ksdiarium@umea.se, ange dnr KS-2025/00933

Yrkanden

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna för bifall till tjänsteskrivelsen.

Vänsterpartiet för att ersätta tjänsteskrivelsens förslag till yttrande med nedanstående yttrande:

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser vikten av en rättssäker och konsekvent tillämpning vid beviljande och återkallelse av uppehållstillstånd. Detta gäller även den grupp som berörs av promemorians förslag – det vill säga de närmast anhöriga till en anknytningsperson som inte omfattas av EU:s familjeåterföreningsdirektiv. Nämnden har därmed samma principiella invändningar mot det aktuella förslaget som Umeå kommun tidigare anfört i sitt svar på remissen av SOU 2025:33, (Ju2025/00812, Umeå kommuns diarienumr KS-2025/00375).

I övrigt föranleder inte de nya förslagen några ytterligare synpunkter från nämndens sida.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag mot Vänsterpartiets yrkande och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 115

Diariennr: SK-2025/00495

Yttrande om motion (L) 22/2025 - Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och att bifalla motionen med förbehåll att kartläggningen genomförs utifrån nedan formulerade förutsättningar.

Mariam Salem (MP) avstår från att delta i beslutet

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tillsammans med för- och grundskolenämnden fått i uppdrag att besvara den motion Liberalerna har inkommit med, 22/2025, *Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor*. Liberalerna lyfter fram Malmö och Stockholm som exempel på kommuner som kartlagt förekomst av antisemitism i skolmiljö.

Det förslag som läggs fram i motionen är att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge skolenämnderna i uppdrag att kartlägga antisemitismen i Umeås skolor.
- att ge skolenämnderna i uppdrag att ta fram konkreta åtgärdsförslag, baserade på resultatet i rapporten
- att uppdragen redovisas i kommunfullmäktige.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarområde är reglerade i styrdokumentet Skollagen (2010:800) och Läroplanen för gymnasieskolan (Gy11/Gy25). Huvudmannens ansvar är att främja demokrati, en god värdegrund och allas lika värde. Inom nämndens ansvarsområde bedriver vi ett aktivt arbete för allas lika värde, mot kränkande behandling och diskriminering baserat på de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är avgörande att dessa värden aktivt integreras i skolans vardag – i undervisning, bemötande och kultur – och inte enbart finns i styrdokumentet. Detta sker särskilt genom kurser och ämnen inom de samhällsorienterade ämnena som ingår i alla elevers program. Genom detta arbete bidrar skolan till att forma medvetna, ansvarstagande och demokratiska samhällsmedborgare.

Fortbildning för personal sker återkommande i olika frågor som rör etnicitet och religion. Hösten 2025 kommer lärare i samhällskunskap, religion och historia, skolläda samt elevhälsa få en heldagsutbildning i arbete mot antisemitism.

Alla gymnasieskolor har, enligt skollagen, en årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling. I anmälningsskylten har de sju diskrimineringsgrunderna lagts till för att bättre kunna följa upp vilken typ av kränkning som skett: etnicitet, funktionsnedsättning/bristande tillgänglighet, kön, könsidentitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och ålder.

Huvudmannen följer upp detta arbete genom återrapportering av anmälningar utifrån diskrimineringsgrunderna. Vid analysen inför senaste återrapporten fann man endast ett ärende rörande islamofobi under föregående läsår och inga ärenden gällande antisemitism.

Då anmälningarna endast rör utsatthet baserat på etnisk tillhörighet – och därmed inte avspeglar den eventuella rädslan för att uttrycka en judisk identitet – behövs ytterligare insikt. Med tanke på det rådande samhällsklimatet finns det stöd för att genomföra en specifik kartläggning av antisemitism i Umeås skolor. Resultatet skulle ge kommunen strategisk och fördjupad kunskap om rasismens bakgrundsfaktorer, vilket också underlättar förståelsen för annan främlingsfientlighet.

Kartläggningen bör genomföras utifrån nedanstående premisser för att säkerställa dess kvalitet och relevans:

- Genomförs av oberoende extern forskare.
- Tillräckliga resurser i form av tid och kompetens tillsätts.
- Tydlig beställning av uppdragets riktning.

En kartläggning av antisemitism i Umeå kommuns skolor bedöms kunna förstärka det pågående arbetet mot all form av rasism. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår därför bifall till motionen, under förutsättning att kartläggningen genomförs enligt de föreslagna premisserna.

Beslutsunderlag

Bilaga: Motion - Åtgärder mot antisemitism i Umeås skolor

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se märk ämnesraden med diarienumr: KS-2025/00714

Yrkanden

Socialdemokraterna, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet för bifall till tjänsteskrivelsens förslag beslut.

Inga motyrkanden finns.

Tilläggsyrkande

Liberalerna för att det i avsnittet gällande premisser ska läggas till en fjärde punkt:

-Uppdraget ska vara redovisat senast 2026-08-31

Moderaterna, Kristdemokraternas och Centerpartiet för bifall till Liberalernas tilläggsyrkande.

Socialdemokraterna för avslag till Liberalernas tilläggsyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Mariam Salem (MP) avstår från att delta i beslutet

Ordföranden prövar vidare Liberalernas tilläggsyrkande, avslag mot bifall, och finner att nämnden beslutar att avslå Liberalernas tilläggsyrkande.

Reservation: Anders Norqvist (L) reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet till förmån för eget yrkande.

§ 116

Diarienum: SK-2025/00508

**Yttrande över internremiss från Fritidsnämnden:
Umeå kommuns friluftsprogram 2026-2030****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom nedanstående yttrande rörande förslag från fritidsnämnden på *Umeå kommuns friluftsprogram 2026–2030*.

Ärendebeskrivning

Fritidsnämnden fick 2019 i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram ett friluftsprogram mot en mer sammanhållen friluftspolitik som komplement till övriga plan- och programdokument inom Umeå kommun.

I *Umeå kommuns friluftsprogram 2026 – 2030* understryks förankring i nationella mål och Agenda 2030 samt ambitionen att stärka samverkan mellan kommunala verksamheter, föreningsliv och andra aktörer.

Tillgänglighet och inkludering, betonas särskilt i rapporten. Föreningsaktiviteter, genom organisationer som scouterna och idrottsföreningar, spelar en central roll i att engagera unga i naturaktiviteter och inom skolans verksamhet integreras friluftsliv i undervisningen utifrån läroplaner för att främja lärande och hälsa.

Fyra fokusområden betonas i *Umeå kommuns friluftsprogram 2026 – 2030*:

1. Möjligheten till friluftsliv för unga.
2. Öka kunskapen om allemansrätten.
3. Friluftsliv för god folkhälsa.
4. Öka kunskapen om friluftsliv hos allmänheten.

I programmet framhålls att för att få verklig effekt krävs samverkan mellan nämnder och externa aktörer samt att tillräckliga resurser finns tillgängliga. Friluftsprogrammet föreslår att kommunen säkerställer långsiktig finansiering för samordning, underhåll och utveckling av friluftsområden.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har inget att erinra mot förslag till Friluftsprogram 2026–2030. Programmet är ett viktigt strategiskt dokument som tydligt lyfter friluftslivets betydelse för folkhälsa, hållbar utveckling och attraktiv livsmiljö i Umeå kommun.

Programmet lyfter fram skolans roll i att få barn och unga intresserade av natur och friluftsliv. Skolans verksamhet styrs av läroplan samt ämnesplaners innehåll. Inom gymnasiet, i kursen idrott och hälsa, ingår friluftaktiviteter för att elever ska utveckla en allsidig kroppslig förmåga samt aktiviteter och rekreation i utemiljöer och natur. Det här stämmer bra överens med programmets fyra fokusområden.

Nämnden vill påtala att i friluftsprogrammet anges att kommunen ska sprida kunskap om allemansrätten, särskilt riktat till SFI. I SFI-utbildningens syfte, mål och karaktär ingår att eleven ska få redskap för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, arbets- och studieliv. Inom avsnittet samhällsorientering ingår allemansrätten.

De positiva aspekter som gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill lyfta fram från *Umeå kommuns friluftsprogram* är förankring i nationella mål, till exempel Agenda 2030, samt att fokus på tillgänglighet och inkludering, särskilt för barn, unga och personer med funktionsvariation, finns med.

Beslutsunderlag

Bilaga: Friluftsprogram 2026-2030 remissversion

Beredningsansvarig

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

umea.fritid@umea.se, märk ämnesrad: FN-2016/00260

Propositionsordning

Ordföranden provar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 117

Diarienumr: SK-2025/00642

Beslut om att avsluta intag till nationellt godkänd idrottsutbildning för gymnasieskolan (NIU) för karate vid Umeå Elitidrottsgymnasium**Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar

- att inför ht-2026 inte anta nya elever inom NIU karate vid Umeå Elitidrottsgymnasium.
- att inför nästa ansökningsomgång hos Skolverket inte förnya ansökan om att ha rätt att anordna NIU karate från 2027.

Ärendebeskrivning

Sedan 2021 har Umeå Elitidrottsgymnasium bedrivit Nationellt Godkänd Idrottsutbildning (NIU) med inriktning mot karate.

För att bedriva NIU-verksamhet ska en anordnare över tid ta in minst fyra utövare per år för att kunna upprätta en hög kvalitet på undervisning och ge förutsättningar för en utvecklande elitidrottsmiljö.

De senaste två åren har sökbilden försvagats och endast en till två sökande per år har bedömts uppfyllt kraven att kunna nå nationell elitnivå. Under läsåret 25/26 har vi endast en aktiv NIU-elev inom karate (årskurs 3). Mot den bakgrunden föreslås nämnden därför besluta att inte anta en ny omgång elever med inriktning NIU karate inför ht-2026.

Det finns för närvarande ingen prognos som pekar på ett ökat antal aktiva utövare inom upptagningsområdet. Mot denna bakgrund föreslås nämnden avstå från att ansöka om att anordna NIU i karate inför Skolverkets kommande ansökningsomgång för start 2027.

Beredningsansvarig

Pontus Clarin, verksamhetschef gymnasiet

Beslutet ska skickas till

Henrik Ragnvaldsson, rektor Umeå Elitidrottsgymnasium

Svenska Karateförbundet: **Sarah Wennerström Cedercrona**

sarah@swekarate.se

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 118

Diarienum: SK-2025/00663

Fullmakt för kommunjurist - Företräda gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i mål och ärenden

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att befullmäktiga chefsjurist Maria Törnblom, eller den hon sätter i sitt ställe, att som ombud företräda gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i mål och ärenden i vilka nämnden får föra sin talan.

Ärendebeskrivning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade 2016-02-24 § 16 att befullmäktiga kommunjuristerna att som ombud företräda nämnden i mål och ärenden i vilka nämnden får föra sin talan.

Med anledning av kommunfullmäktiges beslut (2025-04-28 § 81) att från och med den 1 januari 2026 dela utbildningsförvaltningen i två separata förvaltningar förtydligas härmed att fullmakten till kommunjurist kvarstår.

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Maria Törnblom, chefsjurist
Ksdiarium

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 119

Diariernr: SK-2025/00010

Delegationsbeslut och anmälningsärenden - GVN november 2025

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning

Inför gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde 2025-11-19 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningsärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Informationsärenden

§ 120

Diariennr: SK-2025/00043

Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektören informerar

Jullunch

Efter nämndsammanträdet i december bjuds nämnden in till jullunch på Maja Beskowgymnasiet, vilken anordnas av restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Ekonomi

Ekonomichef avger månatlig ekonomisk rapport.

KCF-kompetenscentrum för flerspråkighet

Kompetenscentrum för flerspråkighet är en verksamhet inom för- och grundskolenämnden. Till följd av den genomförda förvaltningsdelningen behöver nämnden ingå avtal med för- och grundskolenämnden för att även fortsättningsvis kunna erbjuda modersmålsundervisning.

Framöver är det gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden som ansvarar specifikt för mottagningsverksamheten.

Medarbetarenkäten

Gymnasie- och arbetsmarknadsdirektören ger en kort presentation av resultat från medarbetarenkäten. Mer information lämnas till nämnden i december i enlighet med fastställt årshjul.

Avrapportering tilläggsuppdrag 2025:4

Information lämnas från studiebesök i Skara som hållits i samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet med anledning av nämndens tilläggsuppdrag 2025:4:

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, samt tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och externa parter ta fram förslag på samverkan kring och samnyttjande av anläggningar för djurhållning.

§ 121

Diariernr: SK-2025/00043

Information uppdrag M i verksamhetsplan 2025

Ärendet utgår och återkommer som beslutsärende vid kommande nämndsammanträde.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: PETER VIGREN
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Umeå kommun
 Befattning: Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande
 Datum och tid: 2025-11-21 14:46:51 GMT+01:00
 Transaktions-ID: 380d46ebba6349ba96e0931be571ea17

Underskrift 2

Namn: IZABEL RIEDL
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Datum och tid: 2025-11-21 15:05:22 GMT+01:00
 Transaktions-ID: da01a47e3df448ecaf58ed4fa133fa1e

Underskrift 3

Namn: Annelie Holmlund
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID
 Organisation: Utbildningsförvaltningen
 Datum och tid: 2025-11-21 15:07:12 GMT+01:00
 Transaktions-ID: d9cb5fdd38f74b22b8781611403b67ef